

การประเมินผลหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

An Evaluation of the Bachelor degree in Communication Arts Curriculum,
Faculty of Management Science, Phibulsongkram Rajabhat University

เอกรงค์ ปันพงษ์*

Akkarong Punpong

พิชญพร ประครองใจ*

Phitchayaporn Prakrongjai

Received : September 26, 2018

Revised : January 7, 2019

Accepted : March 27, 2019

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการทอวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบวัดผลครั้งเดียว (One-Shot Case Study) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการ CIPP โมเดล คือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามแบบให้ผู้ตอบแบบสอบถามกรอกข้อมูลด้วยตนเอง (Self-Administered Questionnaire) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนาในการอธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลด้านประชากร โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ในด้านความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ บัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิต เป็นการเก็บข้อมูลแบบใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในส่วนของการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างเพศและสาขาวิชา รวมทั้งความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อประสิทธิภาพของบัณฑิต และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษาและหน่วยงานที่สังกัด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า รูปแบบการประเมินหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตตามรูปแบบ CIPP ในภาพรวม ได้แก่ บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมมาก ลักษณะทางประชากรศาสตร์โดยรวม ได้แก่ เพศ อายุ สาขาวิชาของนักศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ไม่แตกต่างกัน วิชาเอกแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรนิเทศศาสตร มีความแตกต่างกัน และรายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรนิเทศศาสตร มีความแตกต่างกัน นอกจากนี้ผลการประเมินหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต

คำสำคัญ : ประเมินหลักสูตร / หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต

*อาจารย์ประจำหลักสูตรนิเทศศาสตร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Lecturer of Communication Arts Program Faculty of Management Science Phibulsongkram Rajabhat University

ABSTRACT

In this survey research investigation is One-Shot case study and using the CIPP model, the researcher used a questionnaire as an instrument of research. Data were analyzed by using Descriptive statistics to described the general of Demographic characteristics and the opinion of students, professors, graduate and employers. In the part of the hypothesis test that using inferential statistics to determine the t – test hypothesis to testing the difference between sex and subject, One-way ANOVA to testing the difference between educational level and affiliated agencies. The result indicated that an Evaluation of the Bachelor degree in Communication Arts Curriculum by CIPP Model such as context, input, process and product was at a high level. it was found that the curriculum was very suitable for Student. Overall students demographic characteristics such as sex age and program were different by having opinion on Bachelor of Communication Arts Curriculum were not different. Major subject were different by having opinion on Bachelor of Communication Arts Curriculum were different. Income were different by having opinion on Bachelor of Communication Arts Curriculum were different.

Keywords : Curriculum Evaluation / Bachelor of Communication Arts

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรเป็นกลไกสำคัญของการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่สำคัญๆ ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์มากขึ้น เพื่อปฏิรูปการศึกษาได้อย่างแท้จริง หลักสูตรโดยทั่วไปมีองค์ประกอบที่สำคัญๆ คือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาวิชาหรือโครงสร้างของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลซึ่งในองค์ประกอบสุดท้ายก็คล้ายกับการบริหารในเรื่องอื่นๆ คือ ต้องมีการประเมินผลจึงจะครบกระบวนการบริหาร ที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า การประเมินหลักสูตร (Fongsri, 2007) ดังนั้นการประเมินหลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษา นอกจากผู้ใช้หลักสูตรจะประเมินเพื่อพิจารณาตรวจสอบระบบการบริหารหลักสูตรเพื่อปรับปรุงคุณภาพตามขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรแล้วยังต้องปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย แสดงการปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะอย่างน้อยทุกๆ 5 ปี และมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างน้อยทุกๆ 5 ปี (The higher education commission, 2005) เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาได้พัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตร อันนำไปสู่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามเปิดสอนสาขาวิชานิติศาสตร์มาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2531 ทั้งภาคปกติและภาคเสาร์-อาทิตย์ โดยมีการปรับปรุงหลักสูตรมาโดยตลอด จนถึงปี พ.ศ. 2556 ได้ปรับปรุงหลักสูตรครั้งล่าสุด โดยคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต ได้พิจารณานำเสนอการปรับปรุงหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้และความสามารถให้ทันต่อสังคมที่เปลี่ยนแปลง ตลอดจนมีความคิดสร้างสรรค์ใช้ความรู้ด้านนิติศาสตร์ในการส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่นและภูมิภาคอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้เสนอมหาวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติปรับปรุงชื่อหลักสูตรและชื่อปริญญา จากปริญญาศิลปศาสตรศาสตรบัณฑิต เป็นปริญญานิติศาสตรบัณฑิต ตามหลักกำหนดชื่อปริญญาที่เป็นสากล

โดยสภามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ได้มีมติอนุมัติให้รับรองหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2556 (Bachelor degree in communication arts curriculum revise version 2013, 2013) ปัจจุบัน หลักสูตรปริญญาตรี หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2556 ได้เปิดสอนมาแล้วครบรอบ การปรับปรุงหลักสูตร 5 ปี จึงมีความจำเป็นต้องการประเมินหลักสูตรเพื่อรองรับการประเมินหลักสูตร ด้วย กระทรวงศึกษาธิการ และคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการพัฒนา/ ปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 “ประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552” (2552) ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะประเมินหลักสูตรดังกล่าว เพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการและเทคโนโลยีในสังคมฐานความรู้และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณาจารย์ นักศึกษาปัจจุบัน และผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อหลักสูตร นิเทศศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบันที่มีต่อหลักสูตรนิเทศ ศาสตรบัณฑิตฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินผลหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้รูปแบบการประเมินของ CIPP Model เป็นการวิจัยเชิงประเมินผล (Evaluation Research) โดยมีการประเมินหลักสูตรแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า บริบท กระบวนการ และผลผลิต (Witchuworanan & Chaitapak, 2017) ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1. อาจารย์ ได้แก่ อาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
 2. ผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
 3. ผู้ใช้บัณฑิต ได้แก่ นายจ้าง หัวหน้างาน หรือผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรนิเทศ ศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์
 4. นักศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะ วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- เนื่องด้วย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนไม่มาก และเพื่อให้ได้ผลที่เชื่อถือได้ผู้วิจัยจึงไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง แต่ใช้ ประชากรทั้งหมดในการวิจัยแทน ดังข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มประชากร	ประชากร (คน)
1. อาจารย์	9
2. ผู้สำเร็จการศึกษา	64
3. นักศึกษา	150
4. ผู้ใช้บัณฑิต	64

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินผลหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิตเทศศาสตร์ โดยแบ่งเป็น 3 ชุด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แบบสอบถามในการวิจัย

แบบสอบถามชุดที่	ประชากร	หัวข้อที่ประเมิน (CIPP)
1	นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา	ปัจจัยนำเข้า 1. สถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน และแหล่งศึกษาค้นคว้า 2. คุณภาพของอาจารย์ผู้สอน 3. เนื้อหากระบวนวิชา กระบวนการ 1. กระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลของอาจารย์ ผลผลิต 1. ผลการดำเนินงานของหลักสูตร: ความพึงพอใจต่อหลักสูตร บริบท 1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2	อาจารย์	ปัจจัยนำเข้า 1. โครงสร้างหลักสูตร 2. เนื้อหากระบวนวิชา 3. คุณลักษณะของผู้เรียน: ความพร้อมในการเข้าศึกษาของนักศึกษา ผลผลิต 1. คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา: ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา
3	ผู้ใช้บัณฑิต	ผลผลิต 1. คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา: ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา มีดังนี้ 1.1 การอธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลด้านประชากร โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ 1.2 ความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ บัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิต เป็นการเก็บข้อมูลแบบใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ได้แก่ การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างของความเห็นที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตของนักศึกษาจำแนกตามเพศ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างของความเห็นที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตของนักศึกษาจำแนกตามอายุและสาขาวิชา) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ร้อยละ 95 ค่าระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 5

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ และความคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบัน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556

- ลักษณะทางประชากรศาสตร์

จากการศึกษาว่านักศึกษาที่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 64.7 และเป็นเพศชายมีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 โดยมีอายุระหว่าง 19-21 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ 55 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 22-25 ปี มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 ศึกษาอยู่วิชาเอกวารสารศาสตร์ มีจำนวนมากที่สุด คือ 70 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 รองลงมา คือ ศึกษาอยู่วิชาเอกประชาสัมพันธ์ มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 28.7 และศึกษาอยู่วิชาเอกการสื่อสารบูรณาการ มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 37 คน คิดเป็นร้อยละ 24.7 นักศึกษามีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพิษณุโลก มีจำนวนมากที่สุด คือ 76 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 รองลงมา คือ มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพิจิตร มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 มีรายได้อยู่ระหว่าง 2,001-5,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คือ 82 คน คิดเป็นร้อยละ 54.7 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 5,001-8,000 บาท มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 28.7

นอกจากนี้นักศึกษามีเหตุผลในการเลือกศึกษาในหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 จากความสนใจส่วนตัว มีจำนวนมากที่สุด คือ 108 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 รองลงมา คือ มีความคาดหวังในการนำไปประกอบอาชีพในอนาคต มีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 โดยนักศึกษาที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการรับสมัครนักศึกษาจากอินเทอร์เน็ต มีจำนวนมากที่สุด คือ 111 คน คิดเป็นร้อยละ 35.9 รองลงมา คือ ประกาศของทางมหาวิทยาลัย มีจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4

ความคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบัน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556

- ด้านคุณภาพอาจารย์ผู้สอน

ความคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบัน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านคุณภาพอาจารย์ผู้สอนมากที่สุด คือ อาจารย์ประจำมีคุณวุฒิและประสบการณ์ในรายวิชาที่สอน ($\bar{X} = 4.30$) อาจารย์ประจำมีคุณธรรมจริยธรรม มีเหตุผล และมีความยุติธรรม ($\bar{X} = 4.26$) ตามลำดับ โดยความคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบัน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านคุณภาพอาจารย์ผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$)

- ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ความคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบัน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมากที่สุด ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถดำเนินการประกอบอาชีพจริงได้ ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมา คือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจริยธรรม ความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ

ต่อสังคมและวิชาชีพนิเทศศาสตร์ ($\bar{X} = 4.12$) ตามลำดับ โดยความคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบัน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$)

- ด้านโครงสร้างหลักสูตร

ความคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบัน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านโครงสร้างหลักสูตรของหลักสูตรมากที่สุด ได้แก่ จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 4 ปี มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมา คือ จำนวนหน่วยกิตวิชาเฉพาะ มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.07$) ตามลำดับ โดยความคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบัน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านโครงสร้างหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$)

- ด้านเนื้อหาหลักสูตร

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกตามลำดับความสำคัญของรายวิชาในหลักสูตรนิเทศศาสตร์ แบ่งตามวิชาเอก โดยลำดับความสำคัญอันดับ 1-9 ดังนี้

วิชาแกน

1. หลักนิเทศศาสตร์ จำนวนที่เลือก 147 คิดเป็นร้อยละ 10.6
2. หลักการสื่อสารมวลชน จำนวนที่เลือก 131 คิดเป็นร้อยละ 9.5
3. การถ่ายภาพเพื่อการสื่อสาร จำนวนที่เลือก 119 คิดเป็นร้อยละ 8.6
4. กฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน จำนวนที่เลือก 109 คิดเป็นร้อยละ 7.9
5. ภาษาอังกฤษสำหรับงานนิเทศศาสตร์ จำนวนที่เลือก 108 คิดเป็นร้อยละ 7.8
6. การสื่อข่าวเบื้องต้น จำนวนที่เลือก 106 คิดเป็นร้อยละ 7.7
7. ความคิดสร้างสรรค์เพื่อการสื่อสาร จำนวนที่เลือก 104 คิดเป็นร้อยละ 7.5
8. เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร จำนวนที่เลือก 99 คิดเป็นร้อยละ 7.1
9. เทคนิคการพูดต่อหน้าชุมชนและนำเสนองาน จำนวนที่เลือก 96 คิดเป็นร้อยละ 6.9

วิชาเอกวารสารศาสตร์

1. หลักวารสารศาสตร์ จำนวนที่เลือก 149 คิดเป็นร้อยละ 10.8
2. การประยุกต์คอมพิวเตอร์สำหรับงานวารสารศาสตร์ จำนวนที่เลือก 122 คิดเป็นร้อยละ 8.8
3. การเขียนสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์ จำนวนที่เลือก 120 คิดเป็นร้อยละ 8.7
4. การเขียนบทความและสารคดี จำนวนที่เลือก 118 คิดเป็นร้อยละ 8.6
5. การถ่ายภาพวารสารศาสตร์ จำนวนที่เลือก 113 คิดเป็นร้อยละ 8.2
6. การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์ จำนวนที่เลือก 102 คิดเป็นร้อยละ 7.4
7. การสื่อข่าววิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ จำนวนที่เลือก 101 คิดเป็นร้อยละ 7.3
8. กราฟิกสำหรับวารสารศาสตร์ จำนวนที่เลือก 99 คิดเป็นร้อยละ 7.2
9. การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ จำนวนที่เลือก 97 คิดเป็นร้อยละ 7

วิชาเอกประชาสัมพันธ์

1. หลักการประชาสัมพันธ์ และการพูดเพื่อการประชาสัมพันธ์ จำนวนที่เลือก 144 คิดเป็นร้อยละ 10.4
2. สื่อประชาสัมพันธ์ จำนวนที่เลือก 119 คิดเป็นร้อยละ 8.6
3. การวางแผนการประชาสัมพันธ์ จำนวนที่เลือก 117 คิดเป็นร้อยละ 8.5
4. การผลิตและจัดรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการประชาสัมพันธ์ จำนวนที่เลือก 106 คิดเป็น

ร้อยละ 7.7

5. การเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์ จำนวนที่เลือก 98 คิดเป็นร้อยละ 7.1
6. การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์สำหรับงานประชาสัมพันธ์ จำนวนที่เลือก 95 คิดเป็นร้อยละ 6.9
7. การประชาสัมพันธ์หน่วยงาน จำนวนที่เลือก 80 คิดเป็นร้อยละ 5.8
8. การผลิตวัสดุกราฟิกเพื่องานประชาสัมพันธ์ จำนวนที่เลือก 74 คิดเป็นร้อยละ 5.4
9. การวิจัยประชาสัมพันธ์ จำนวนที่เลือก 72 คิดเป็นร้อยละ 5.2

วิชาเอกการสื่อสารบูรณาการ

1. การสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์ จำนวนที่เลือก 143 คิดเป็นร้อยละ 10.3
2. การแสดงและการกำกับการแสดง จำนวนที่เลือก 134 คิดเป็นร้อยละ 9.6
3. การพัฒนาบุคลิกภาพเพื่องานนิเทศศาสตร์ จำนวนที่เลือก 124 คิดเป็นร้อยละ 8.9
4. การสร้างสรรค์รายการวิทยุกระจายเสียง จำนวนที่เลือก 118 คิดเป็นร้อยละ 8.5
5. การวางแผนการสื่อสารบูรณาการ จำนวนที่เลือก 112 คิดเป็นร้อยละ 8
6. การพูดทางวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ จำนวนที่เลือก 102 คิดเป็นร้อยละ 7.3
7. การวิจัยการสื่อสารบูรณาการ จำนวนที่เลือก 95 คิดเป็นร้อยละ 6.8
8. โครงการพิเศษเพื่อการสื่อสารบูรณาการ จำนวนที่เลือก 89 คิดเป็นร้อยละ 6.4
9. การเขียนเพื่อการสื่อสาร จำนวนที่เลือก 88 คิดเป็นร้อยละ 6.3

นอกจากนี้ยังมีส่วนของความคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบัน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านคุณภาพเนื้อหาของหลักสูตรมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมาคือ เนื้อหาวิชาสามารถนำไปประยุกต์ในวิชาชีพได้ ($\bar{X} = 4.06$) ตามลำดับ โดยความคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบัน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านคุณภาพเนื้อหาของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$)

- ด้านกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลของอาจารย์

ความคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบัน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลของอาจารย์มากที่สุด ได้แก่ อธิบายเนื้อหาวิชาอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมา คือ ชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้รายวิชาอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.17$) ตามลำดับ โดยความคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบัน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลของอาจารย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$)

- ด้านสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน และแหล่งศึกษาค้นคว้า

ความคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบัน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน และแหล่งศึกษาค้นคว้ามากที่สุด ได้แก่ บรรยากาศภายในห้องเรียนเหมาะสม ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมา คือ สภาพของห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.86$) ตามลำดับ โดยความคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบัน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน และแหล่งศึกษาค้นคว้าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$)

ส่วนที่ 2 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ และความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556

- ลักษณะทางประชากรศาสตร์

บัณฑิตที่เป็นเพศหญิง มีจำนวน คือ 46 คน คิดเป็นร้อยละ 71.9 และที่เป็นเพศชายมีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1

โดยบัณฑิตที่มีอายุระหว่าง 31-35 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ 31 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 26-30 ปี มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8

ภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพิษณุโลก มีจำนวนมากที่สุด คือ 28 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8 รองลงมา คือ มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพิจิตร มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 21.9 มี

มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001-15,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คือ 39 คน คิดเป็นร้อยละ 60.9 รองลงมา คือ มีรายได้ระหว่าง 15,001-20,000 บาท มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6

นอกจากนี้บัณฑิตที่ประกอบอาชีพข้าราชการและพนักงานบริษัทเอกชน มีจำนวนมากที่สุด คือ 26 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 รองลงมา คือ พนักงานรัฐวิสาหกิจและเจ้าของกิจการ มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4

โดยบัณฑิตมีเหตุผลในการเลือกศึกษาในหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 จากความสนใจส่วนตัว มีจำนวนมากที่สุด คือ 43 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 รองลงมา คือ มีความคาดหวังในการนำไปประกอบอาชีพในอนาคต มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 29.9

และได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการรับสมัครนักศึกษาจากอินเทอร์เน็ต มีจำนวนมากที่สุด คือ 47 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 รองลงมา คือ ประกาศของทางมหาวิทยาลัย มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1

ความคิดเห็นของบัณฑิต ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556

- ด้านคุณภาพอาจารย์ผู้สอน

ความคิดเห็นของบัณฑิต ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านคุณภาพอาจารย์ผู้สอนมากที่สุด ได้แก่ อาจารย์ประจำมีคุณธรรม จริยธรรม มีเหตุผล และมีความยุติธรรม ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมา คือ อาจารย์ประจำมีคุณวุฒิและประสบการณ์ในรายวิชาที่สอน ($\bar{X} = 4.29$) ตามลำดับ โดยความคิดเห็นของบัณฑิต ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านคุณภาพอาจารย์ผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$)

- ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ความคิดเห็นของบัณฑิต ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมากที่สุด ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจริยธรรม ความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมและวิชาชีพนิเทศศาสตร์ ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมา คือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านนิเทศศาสตร์ได้ดี ($\bar{X} = 4.06$) ตามลำดับ โดยความคิดเห็นของบัณฑิต ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

- ด้านโครงสร้างหลักสูตร

ความคิดเห็นของบัณฑิต ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านโครงสร้างหลักสูตรของหลักสูตรมากที่สุด ได้แก่ จำนวนหน่วยกิตวิชาเฉพาะ มีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตวิชาเอก มีความเหมาะสมมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมา คือ จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 4 ปี มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.06$) ตามลำดับ โดยความคิดเห็นของบัณฑิต ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านโครงสร้างหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$)

นอกจากนี้ยังมี ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านคุณภาพเนื้อหาของหลักสูตรมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณาในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมา คือ เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.04$) ตามลำดับ โดยความคิดเห็นของบัณฑิต ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านคุณภาพเนื้อหาของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$)

- ด้านกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลของอาจารย์

ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลของอาจารย์มากที่สุด ได้แก่ เปิดโอกาสให้ซักถาม ($\bar{X} = 4.21$) รองลงมา คือ ชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้รายวิชาอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.20$) ตามลำดับ โดยความคิดเห็นของบัณฑิต ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลของอาจารย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$)

- ด้านสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน และแหล่งศึกษาค้นคว้า

ความคิดเห็นของบัณฑิต ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน และแหล่งศึกษาค้นคว้ามากที่สุด ได้แก่ บรรยากาศภายในห้องเรียนเหมาะสม ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมา คือ สภาพของห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.85$) ตามลำดับ โดยความคิดเห็นของบัณฑิต ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน และแหล่งศึกษาค้นคว้าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$)

ส่วนที่ 3 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ และความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556

- ลักษณะทางประชากรศาสตร์

อาจารย์ที่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.6 และเป็นเพศชายมีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 โดยมีอายุระหว่าง 36-45 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 รองลงมา คือ มีอายุระหว่าง 26-35 ปี และอายุมากกว่า 55 ปี มีจำนวนเท่ากัน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 และที่มีอายุระหว่าง 46-55 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีจำนวนมากที่สุด คือ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 66.3 รองลงมา คือ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 อาจารย์ที่ยังไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ จำนวนมากที่สุด คือ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.6 รองลงมา คือ อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 และมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นรองศาสตราจารย์ มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1

นอกจากนี้อาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรมากกว่า 10 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 รองลงมา คือ 1-5 ปี มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 และ 6-10 ปี น้อยที่สุด คือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2

- ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมากที่สุด ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจริยธรรม ความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมและวิชาชีพนิเทศศาสตร์ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการจัดระบบงานบริหาร และสร้างงานด้านนิเทศศาสตร์ได้อย่างคุ้มค่า และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านนิเทศศาสตร์ได้อย่างดี มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาคือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ วิสัยทัศน์ กว้างไกล วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความชำนาญ ประสบการณ์มากขึ้น ตามลำดับ โดยความ

คิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$)

- ด้านโครงสร้างหลักสูตร

ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านโครงสร้างหลักสูตรของหลักสูตรมากที่สุด ได้แก่ จำนวนหน่วยกิตวิชาแกน มีความเหมาะสม และจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 4 ปี มีความเหมาะสมมีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 4.33$) โดยความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านโครงสร้างหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$)

นอกจากนี้ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านคุณภาพเนื้อหาของหลักสูตรมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาวิชามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักสูตร กับเนื้อหาวิชาสามารถนำไปประยุกต์ในวิชาชีพได้มีค่าเท่ากัน ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมา คือ เนื้อหาวิชานันทาคปฏิบัติ เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้เรียน ตามลำดับ โดยความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านคุณภาพเนื้อหาของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$)

- ด้านความพร้อมในการเข้าศึกษาของนักศึกษา

ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านความพร้อมในการเข้าศึกษาของนักศึกษา มากที่สุด ได้แก่ นักศึกษามีแรงจูงใจสูงในการเข้าศึกษาในสาขาวิชานิเทศศาสตร์ ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาคือ ก่อนเข้ารับการศึกษานักศึกษามีความรู้พื้นฐาน/ประสบการณ์เพียงพอต่อการเข้าศึกษาในหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตเปิดโอกาสให้ซักถาม ตามลำดับ โดยความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านความพร้อมในการเข้าศึกษาของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$)

- ด้านผลการดำเนินการของหลักสูตร

ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านผลการดำเนินการของหลักสูตรมากที่สุด ได้แก่ ความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตรจะช่วยให้ผู้สำเร็จการศึกษาประสบความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมา คือ หลักสูตรบรรลุวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิตที่สามารถจบออกไปประกอบอาชีพ ตามลำดับ โดยความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านผลการดำเนินการของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$)

ส่วนที่ 4 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ และความคิดเห็นของหัวหน้าหน่วยงาน (ผู้ใช้บัณฑิต) ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556

- ลักษณะทางประชากรศาสตร์

หัวหน้าหน่วยงานที่เป็นเพศชาย มีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 65.6 และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 โดยมีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ 25 คน คิดเป็นร้อยละ 39.1 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี 17 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวนมากที่สุด คือ 29 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4 รองลงมา คือ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 ทำงานอยู่หน่วยงานของรัฐ มีจำนวนมากที่สุด คือ 42 คน คิดเป็นร้อยละ 65.6 รองลงมา คือ ทำงานอยู่หน่วยงานของเอกชน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1

นอกจากนี้หัวหน้าหน่วยงานที่มีระยะเวลาที่ทำงานร่วมกับผู้สำเร็จการศึกษาน้อยกว่า 1 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 รองลงมา คือ 1-3 ปี มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา (บัณฑิต)

ความคิดเห็นของหัวหน้าหน่วยงานที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา (บัณฑิต) ในกลุ่มคุณลักษณะของนักนิเทศศาสตร์ ได้แก่ มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมา คือ มีคุณธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.34$) ตามลำดับ โดยความคิดเห็นของหัวหน้าหน่วยงานที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา (บัณฑิต) ในกลุ่มคุณลักษณะทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$)

ความคิดเห็นของหัวหน้าหน่วยงานที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา (บัณฑิต) ในกลุ่มคุณลักษณะนักนิเทศศาสตร์ มากที่สุด ได้แก่ สามารถนำความรู้พื้นฐานด้านนิเทศศาสตร์มาปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมา คือ สามารถถ่ายทอดความรู้ทางด้านนิเทศศาสตร์ให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.96$) ตามลำดับ โดยความคิดเห็นของหัวหน้าหน่วยงานที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา (บัณฑิต) ในกลุ่มคุณลักษณะด้านนิเทศศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา (บัณฑิต) โดยรวมทั้งหมด ($\bar{X} = 3.94$)

ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน เป็นดังนี้

- สมมติฐาน : นักศึกษาที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์

ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรแตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานในรายชื่อ พบว่า

1. เพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรนิเทศศาสตร์ในทุกๆ ด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน โดยเป็นไม่ไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
2. อายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรนิเทศศาสตร์ในทุกๆ ด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน โดยเป็นไม่ไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
3. วิชาเอกแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรนิเทศศาสตร์ ในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร, เนื้อหาหลักสูตร สถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน และแหล่งศึกษาค้นคว้า และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรนิเทศศาสตร์โดยรวม มีความแตกต่างกัน โดยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
4. รายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรนิเทศศาสตร์ ในด้านคุณภาพอาจารย์ผู้สอน วัตถุประสงค์ของหลักสูตรและมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรนิเทศศาสตร์โดยรวม มีความแตกต่างกัน โดยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ข้อสรุปโดยรวม

1. ผลการประเมินหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 โดยภาพรวม พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก
2. ผลการประเมินบริบท (context) ของหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 โดยภาพรวม เห็นว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
3. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า (input) ของหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินกระบวนการ (process) ของหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 โดยภาพรวม พบว่า ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากในทุกๆ ด้าน

5. ผลการประเมินผลผลิต (product) ของหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่าในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากในทุกๆ ด้าน ยกเว้นทักษะภาษาต่างประเทศที่อยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผลการวิจัย

1. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรในด้านต่างๆ พบว่า เพศและอายุที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรนิเทศศาสตร์ไม่แตกต่างกัน รวมทั้งการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรในด้านต่างๆ พบว่า เพศ อายุ สาขาวิชา และและหน่วยงานที่สังกัดที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรนิเทศศาสตร์ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Wongwatthana. (2003) ที่ผลการศึกษา พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตร์จำแนกตามเพศโดยรวมนั้นเป็นไปในทางเดียวกัน

2. การประเมินหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 ตามรูปแบบการประเมินแบบ CIPP

2.1 ผลการประเมินหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP ตามความคิดเห็นของประชากรทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่ อาจารย์ นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต โดยภาพรวม พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก การที่ผลการประเมินออกมาเช่นนี้ เนื่องมาจากหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์เป็นหลักสูตรที่มีการเปิดสอนมานาน ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2531 และได้มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน จึงเป็นผลให้หลักสูตรสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และผลิตบัณฑิตนิเทศศาสตร์ที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของนายจ้างและองค์กร ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Doll. (1992) ที่กล่าวถึงลักษณะของหลักสูตรที่ดี ไว้ว่า เนื้อหาจะต้องสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เน้นคุณภาพที่ยั่งยืนและความสำคัญของเนื้อหา โดยพิจารณาว่าเนื้อหานั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วแค่ไหน ต้องบรรจุเนื้อหาที่ทันสมัยอยู่เสมอในหลักสูตร และต้องสอนในสิ่งที่ผู้เรียน สามารถเรียนรู้ได้และนำไปใช้ได้ ในสังคมของผู้เรียน

2.2 ผลการประเมินบริบท (context) ของหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 โดยภาพรวม เห็นว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องมาจากหลักสูตรมีการปรับปรุงและพัฒนาให้ทันสมัยตามสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม และผ่านการพิจารณาโดยคณะกรรมการพัฒนาและวิพากษ์หลักสูตรที่ประกอบไปด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่มีความรู้ในสาขาวิชาเป็นอย่างดี ดังนั้น วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจนและตั้งอยู่บนปรัชญาการอุดมศึกษามีการกำหนดคุณลักษณะของนิเทศศาสตร์ได้อย่างครอบคลุมและสอดคล้อง กับความต้องการของสังคมและองค์กร ก่อให้เกิดการพัฒนาบัณฑิตที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน และ วัตถุประสงค์ของสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Fongsri. (2007) ที่กล่าวไว้ว่า วัตถุประสงค์ ของหลักสูตรที่ดีต้องมีความชัดเจน มาจากข้อมูลพื้นฐานที่ถูกต้อง ครอบคลุม สามารถ พัฒนา คุณลักษณะผู้เรียนครบทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย อย่างสมดุลกัน และมีความยืดหยุ่นเปลี่ยนแปลงได้ตามสภาพการณ์

2.3 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า (input) ของหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า

ประชากรทั้งสามกลุ่ม ได้แก่ อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ทุกกลุ่ม ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากโครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและครอบคลุมเนื้อหา ความรู้เกี่ยวกับด้านนิเทศศาสตร์ในทุกด้าน ซึ่งอาจารย์ ผู้สอนทั้งอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ มีความรู้ ความสามารถ ในกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Tabá. (1962) ซึ่งได้กล่าวถึงการพัฒนหลักสูตรไว้ว่า คัดเลือกเนื้อหาวิชาความรู้ ที่ต้องการนำมาสอนเพื่อให้มีความรู้ตรงกับความต้องการและความจำเป็นของสังคม โดยพยายามคัดเลือกให้เรียนเฉพาะที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสังคมและตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ตั้งไว้ และสาขาวิชามีเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับหลักสูตรไว้ให้นักศึกษาค้นคว้า แต่จากข้อเสนอแนะในบางส่วน ยังพบว่า นักศึกษาในปัจจุบันและที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว มีความต้องการให้ทางสาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาทรัพยากรโดยเฉพาะครุภัณฑ์ อาทิ กล้อง คอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการ ให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับความพร้อมของหลักสูตรเล่มปัจจุบันด้วย สอดคล้องกับงานของ Phusara. & Sangunngam. (2002) ที่กล่าวว่า การบริหาร หลักสูตรโดยทั่วไป ต้องจัดให้มีอาคารสถานที่ ห้องเรียนเฉพาะเท่าที่จะมีโอกาสจัดได้ เพื่อสนับสนุน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดหาสื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอนให้เหมาะสมตามที่ หลักสูตร กำหนด

2.4 ผลการประเมินกระบวนการ (process) ของหลักสูตรนิเทศศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากในทุกๆ ด้าน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากหลักสูตรมีการกำหนด แจ้งเกณฑ์การประเมินผลที่เหมาะสมกับลักษณะของรายวิชา อธิบายเนื้อหาวิชา อย่างชัดเจน สอนครอบคลุมเนื้อหาตามที่ระบุไว้ในแผนการสอน จัดกิจกรรมการเรียน การสอน/กิจกรรมการเรียนรู้ ในห้องเรียนที่เหมาะสมและส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ได้ดี เปิดโอกาสให้นักศึกษาเสนอแนะและประเมิน การสอนของอาจารย์ผู้สอนได้ เกณฑ์ในการสอบมีความเหมาะสม ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Tatthong. (2007) ที่กล่าวไว้ว่า หลักสูตรที่ดีควรมีกิจกรรม กระบวนการ และเนื้อหาสาระของเรื่องที่สอนบริบูรณ์เพียงพอ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และพัฒนาการเรียนของผู้เรียนในทุกๆ ด้าน บอกแนวทางด้านสื่อการเรียน การใช้สื่อ การวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน

2.5 ผลการประเมินผลผลิต (product) ของหลักสูตรนิเทศศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่าในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากในทุกๆ ด้าน ยกเว้นทักษะภาษาต่างประเทศที่อยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ เนื่องมาจากหลักสูตรมีการดำเนินงาน ที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเสริมหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพถึงสองช่วง เพื่อการพัฒนาบัณฑิตให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Nilapan. (2011) ที่กล่าวไว้ว่า หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงจุดมุ่งหมายการจัดเนื้อหาสาระกิจกรรม และ มวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่างๆ ตามจุดหมายที่ได้ กำหนดไว้ และเพื่อให้ผู้เรียนได้เจริญงอกงามพัฒนาไปในแนวทางที่ต้องการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านบริบท มีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ควรมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยคำนึงถึงสภาพเศรษฐกิจ สังคม แนวโน้มของตลาดแรงงาน และความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต ทั้งนี้ วัตถุประสงค์ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการทำงานที่หลากหลายด้านวัฒนธรรม และภาษา รวมทั้งทุกๆ ขอบเขตของสื่อ

2. ด้านปัจจัยนำเข้า มีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

2.1 ด้านความพร้อมในการเข้าศึกษาของผู้เรียน หลักสูตรควรมีกระบวนการปรับปรุงพื้นฐานของนักศึกษาใหม่ เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียนเกี่ยวกับหลักสูตรก่อนที่จะเข้าเรียน

2.2 ควรต้องเพิ่มอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการที่ทันสมัยเพื่อรองรับหลักสูตรที่สามารถผลิตนักศึกษาที่มีความพร้อมในการผลิตสื่อได้ทุกรูปแบบ

2.3 ควรมีการจัดจำนวนอาจารย์ให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา

2.4 ควรปรับเนื้อหาของหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์และลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาในแต่ละกระบวนการวิชา

2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับลำดับความสำคัญ/ความจำเป็นของกระบวนการวิชา สามารถใช้ประกอบการพิจารณาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการ ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร

3. ด้านกระบวนการ มีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

3.1 หลักสูตรควรมีการกำหนดระยะเวลาในการตรวจและประกาศผลการสอบ

3.2 กระบวนการจัดการเรียนการสอน ควรเพิ่มภาคปฏิบัติให้มีสัดส่วนที่เหมาะสมกับภาคทฤษฎี

4. ด้านผลผลิต มีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

4.1 ควรพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารและผลิตสื่อให้นักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากกว่าที่เป็นอยู่

4.2 ควรเตรียมความพร้อมด้านทักษะภาษาต่างประเทศให้แก่ผู้เรียนก่อนออก ไปสู่การทำงานจริง

4.3 ควรมีการติดตามประเมินผลการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากลุ่มประชากรเพิ่มเติมเพื่อให้ครอบคลุมประเด็นทั้งหมดในการประเมินหลักสูตรเพื่อการพัฒนา เช่น กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพในสาขาวิชาที่ประเมิน กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ในสาขาวิชานั้น ๆ เป็นต้น

2. ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบ โดยประเมินหลักสูตรนิเทศศาสตร์ของสถาบันอื่น เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรนิเทศศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ ระหว่างก่อนการปรับปรุงหลักสูตรและหลังปรับปรุงหลักสูตร

4. ในการสร้างแบบสอบถามหรือข้อคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่คาดหวังของ ผู้สำเร็จการศึกษา อาจใช้วิธีการสัมภาษณ์หรือเทคนิคเดลฟายในการสัมภาษณ์ผู้ใช้บัณฑิต เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

References

Doll, R.C. (1992). *Curriculum improvement: Decision making and process*. (8 th ed.).

Boston : Allyn and Bacon.

Faculty of Management Science, Phibulsongkram Rajabhat University. (2013). *Bachelor Degree in Communication Arts Curriculum Revise Version 2013*. Phitsanuloke : Faculty of Management Science, Phibulsongkram Rajabhat University.

Fongsri, P. (2007). *Educational Evaluation : Theory to practice*. (4 th ed.). Bangkok : Property Print.

- Nilapan, M. (2011). **An Evaluation of the Doctoral degree in Curriculum and Teaching : Faculty of Education Silapakorn University.** Faculty of Education Silapakorn University's Research fund.
- Phusara & Sangunnam. (2002). **Curriculum management in school.** Bangkok : Bookpoint printing.
- Taba, H. (1962). **Curriculum development : Theory and practice.** New York : Harcourt, Brace & World.
- Tatthong, K. (2007). **Local Curriulum Development.** Nakhonpatom : Pheachkasem kanpim.
- Witchuworanan, W. & Chaitapak, P. (2017). Bachelor of Education Program Evaluation Khamphaeng Phet Rajabhat University. **Golden Teak : Humanity and Social Science Journal**, 23(3), 39-51.
- Wongwatthana, S. (2003). **An Evaluation of the Bachelor degree in Communication Arts Curriculum in Phibulsongkram Rajabhat.** Phisanuloke : Phibulsongkram Rajabhat University.
- The higher education commission. (2005). **National Education Act B.E. 2545 (2nd).** [Online]. Available : <http://www.mua.go.th/users/hecommission/law.php> [2017, May 28].
- _____. (2009). **Thai Qualifications Framework for Higher.** Bangkok : The higher education commission.